

ET

ET

ET

EUROOPA KOMISJON

Brüssel 27.10.2010
KOM(2010) 607 lõplik

2010/0301 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

**millega muudetakse direktiivi 2000/25/EÜ paindlikkuskava alusel turule viidud
traktoreid käsitlevate sätete osas**

(EMPs kohaldatav tekst)

SEK(2010) 1252

SEK(2010) 1251

SELETUSKIRI

1. ETTEPANNEKU TAUST

Direktiiviga 2000/25/EÜ¹ põllumajandus- ja metsatraktorite mootoritest paisatavate gaasiliste ja tahkete osakeste heitmete vastu võetavate meetmete kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 74/150/EMÜ (edaspidi „direktiiv”), kehtestatakse piirmäärad süsinikoksiidi (CO), süsivesinike (HC), lämmastikoksiidide (NOx) ja tahkete osakeste (PM) heidetele, mida tekitavad diiselmootorid, mis on paigaldatud põllumajandus- ja metsatraktoritele. See direktiiv on viidud vastavusse samasuguse direktiiviga väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate kohta (97/68/EÜ).

Direktiiviga nähakse ette heitkoguste piirväärtused, mis muutuvad igas etapis rangemaks, ning nende jõustumise tähtajad. Seadmete valmistajad peavad tagama, et uued mootorid vastaksid turule viimisel neile piirväärtustele.

Muutva direktiivi 2004/26/EÜ² alusel kehtestati direktiiviga 2005/13/EÜ³ heitkoguste piirväärtuste etapp III A, mida kohaldatakse praegu enamiku diiselmootorite suhtes. Alates 1. jaanuarist 2011 algab sujuv üleminek rangematele III B etapi piirväärtustele. III B mootorite tüübikinnitusi hakati andma 1. jaanuarist 2010. Kõnealused muutused mõjutavad mitmesugust tüüpi traktorite tootmist.

Et tagada vastavus III B etapi nõuetega, tuleb praegu kasutatavaid mootoreid oluliselt muuta. Mootorite konfiguratsiooni, mõõtmete ja kaalu muutmine annab kohese löögi traktoritootjatele, sest nad peavad traktorid põhjalikult ümber projekteerima, et mahutada uusi mootoreid. Seda saab aga teha alles siis, kui mootorid on lõplikult välja töötatud. Tehnilised lahendused, mis tagavad mootorite vastavuse III B etapi nõuetele, ei ole veel lõplikult välja arendatud. Seetõttu ei saa traktoritootjad viia lõpule nende masinate ümberprojekteerimist, millesse mootorid paigaldatakse. Ehkki teatavate ettevõtjate jaoks ei ole III B etapi heitkoguste piirväärtused oluliseks probleemiks, ei ole paljud tootjad veel III B nõuetele vastavaid mootoreid välja arendanud ning nad peavad tegema põhjalikku teaduslik-tehnilist arendustööd, et varustada turule viidavad traktorid III B etapi nõuetele vastavate mootoritega.

Tootjad peavad uute piirväärtuste järgimiseks tegema märkimisväärseid kulutusi, näiteks teadus- ja arendustöö kulud, seadmete ümberprojekteerimise kulud, järeltöötuse kulud, dokumendi- ja märgistuskulud jne.

2009. aasta algusest saadik vaevleb enamik ELis asuvatest traktoritootjatest ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tõttu tõsistes raskustes. Müüginahku järsk langus on vähendanud tulu ja ühtlasi vabu vahendeid, millest tootjad saaksid rahastada teaduslik-tehnilist arendustööd, et varustada traktorid direktiivis ettenähtud tähtaegade jooksul III B etapi nõuetele vastavate mootoritega kõigi võimsuskategooriate ja rakenduste lõikes.

Direktiividega 2004/26/EÜ ja 2005/13/EÜ seati ühtlasi sisse nn paindlikkuskava, et hõlbustada üleminekut heitkoguste piirmäärade eri etappide vahel. Paindlikkuskava alusel on traktoritootjatel lubatud heitkoguste piirväärtuste teataval etapil viia turule piiratud arv

¹ EÜT L 173, 12.7.2000, lk 1.

² ELT L 225, 25.6.2004, lk 3.

³ ELT L 55, 1.3.2005, lk 35.

traktoreid, mis on varustatud eelmise etapi piirväärtustele vastavate mootoritega. Traktoritootjatel on nii võimalus viia turule kas 1) igas mootori võimsuskategoorias piiratud arv traktoreid, mille käive ei ületa 20 % traktoritootja aastakäibest (lähtuvalt tema viimase viie aasta keskmisest müüginahust ELis), või 2) direktiivis kindlaks määratud arv traktoreid. Teine võimalus on ette nähtud väiksematele ettevõtjatele, kes toodavad vähem mootoreid.

Lisatud ettepaneku eesmärk on aidata tootjaid, kellel on uute mootorite väljatöötamise edasilükkumise ja ootamatu finantskriisi tõttu raskusi III B etapi nõuetele vastavate mootorite tüübikinnituse taotlemise ja turuleviimisega. Sellepärast tehakse ettepanek muuta paindlikkuskava, et leevendada heitkoguste piirväärtuste III A etapilt III B etapile ülemineku mõju, ja laiendada kava kohaldamist, järgides samas piirväärtuste III B etapi jõustumise ajakava, mis võimaldab säilitada direktiivi eesmärgi, s.o gaasiliste ja tahkete saasteainete heitkoguste vähendamise liidus.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Ettepanekut arutati liikmesriikide esindajate ja tööstusharu sidusrühmadega direktiivi alusel loodud liikurmasinate heitkoguste ekspertrühmas (GEME) ning põllumajandustraktorite töörühmas (WGAT). Lisaks konsulteeris komisjon mais-juunis 2009 põhjalikult liikmesriikide ametiasutuste ja kõigi asjaomaste sidusrühmadega (tootjad, keskkonnaorganisatsioonid, töötajate liidud). Ettepanekus võetakse arvesse teadusuuringute ühiskeskuse koostatud direktiivi 97/68/EÜ tehnilist hinnangut,⁴ milles muu hulgas hinnatakse vajadust muuta paindlikkuskava, väliskonsultandi tehtud mõju hindamist,⁵ milles analüüsitakse teadusuuringute ühiskeskuse tehnilise hinnangu kavandis väljapakutud poliitiliste valikute mõju, ja lisauuringut, mis käsitleb teadusuuringute ühiskeskuse tehnilises hinnangus esitatud valikute mõju, sh paindlikkuskava muutmise mõju väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Nii direktiivi 2000/25/EÜ kui ka kavandatava muudatuse eesmärk on tagada siseturu tõrgeteta toimimine traktorite osas, kaitstes inimeste tervist ja keskkonda. Seega on õiguslik alus ELTLi artikkel 114.

Ettepanekus pakutakse välja järgmised muudatused direktiivis 2000/25/EÜ:

tõsta paindlikkuskava alusel turule viidavate mootorite protsenti igas mootorikategoorias 20 %-lt 50 %-ni traktoritootja aastasest müüginahust ja alternatiivse võimalusena kohandada heitkoguste piirväärtuste III A ja III B etappide vahelisel ajavahemikul paindlikkuskava alusel turule viidavate mootorite piirarvu. Selle meetme kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2013.

⁴ Tehnilise hinnangu lõppkavand on kättesaadav Europa veebisaidil asuval liikurmasinate saidil: http://ec.europa.eu/enterprise/mechan_equipment/emissions/2007tecrew_dfr.pdf

⁵ ARCADIS N.V. koostatud mõjuhindangu lõppversioon on kättesaadav Europa veebisaidil asuval liikurmasinate saidil: http://ec.europa.eu/enterprise/mechan_equipment/emissions/impactassessment/nrmm_iastudy_fnrep.pdf

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

5. MUU TEAVE

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2000/25/EÜ paindlikkuskava alusel turule viidud traktoreid käsitlevate sätete osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut⁶,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁷,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁸,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2000. aasta direktiiviga 2000/25/EÜ põllumajandus- ja metsatraktorite mootoritest paisatavate gaasiliste ja tahkete osakeste heitmete vastu võetavate meetmete kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 74/150/EMÜ,⁹ on kehtestatud põllumajandus- ja metsatraktorite mootorite tekitatavate heidete piirmäärad. Praegu kehtib enamiku diiselmootorite tüübikinnituse suhtes heitkoguste piirväärtuste III A etapp. Direktiiviga nähakse ette sujuv üleminek rangematele III B etapi piirväärtustele, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2011 nende mootorite turuleviimisel ja 1. jaanuarist 2010 neile mootoritele tüübikinnituse andmisel. III B etapi piirväärtustelt minnakse omakorda sujuvalt üle veelgi rangematele IV etapi piirväärtustele, mida hakatakse kohaldama alates 1. jaanuarist 2013 neile mootoritele tüübikinnituse andmisel ja alates 1. jaanuarist 2014 nende mootorite turuleviimisel.
- (2) Üleminek III B etapile tähendab tehnoloogilist hüpet ja toob kaasa märkimisväärsed rakenduskulud, sest mootorid tuleb ümber projekteerida ja välja tuleb töötada tipptasemel tehnilised lahendused. See üleminek, mille seadusandja nägi ette juba 2005. aastal, langeb kokku majanduslangusega selles sektoris, mistõttu tootjatel on raske rahastada uute nõuetega kohanemiseks vajalikke rakenduskulusid.

⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

⁷ ELT C [...], [...], lk [...].

⁸ ELT C [...], [...], lk [...].

⁹ EÜT L 173, 12.7.2000, lk 1.

- (3) Direktiiviga 2000/25/EÜ on ette nähtud paindlikkuskava, mille alusel on tootjal lubatud kahe järjestikuse piirväärtuste etapi vahelisel ajavahemikul osta piiratud arv mootoreid, mis ei vasta kehtivatele, vaid vahetult eelneva etapi piirväärtustele.
- (4) Alates 2005. aastast tuleb vastavalt direktiivi 2000/25/EÜ artikli 4 lõikele 8 hinnata täiendavate kohandusmeetmete vajadust seoses piirväärtuste III B ja IV etapiga. Et muuta tootjatele järgmisele etapile üleminek lihtsamaks, tuleks kohandada paindlikkuskava kasutamise tingimusi.
- (5) III A etapilt III B etapile ülemineku perioodil tuleks tõsta paindlikkuskava alusel turule viidavate mootorite protsenti 20 %-lt 50 %-ni traktoritootja aastasest müüginahust vastavas mootorikategoorias. Vastavalt tuleks kohandada ka paindlikkuskava alusel turule viidavate mootorite piirarvu.
- (6) Seepärast tuleks direktiivi 2000/25/EÜ vastavalt muuta.
- (7) Direktiiviga ettenähtud meetmed võetakse selleks, et aidata tööstusharul toime tulla ajutiste raskustega. Sellest tulenevalt kohaldatakse neid meetmeid ainult III A etapilt III B etapile ülemineku perioodil ja nende kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2013,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2000/25/EÜ muudetakse järgmiselt:

1. Artiklile 3a lisatakse järgmine lõik: „IV lisa punktides 1.2, 1.2.1 ja 1.2.2 sätestatud paindlikkuskava kohaldatakse üksnes III A etapilt III B etapile ülemineku perioodil ja selle kehtivusaeg lõpeb 31. detsembril 2013.”
2. IV lisa punkt 1 asendatakse käesoleva direktiivi I lisa tekstiga.

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [\[kaksteist kuud pärast käesoleva direktiivi avaldamist\]](#). Nad edastavad nimetatud sätete teksti komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates [\[kuupäev, kuu, aasta = üks päev pärast avaldamise kuupäeva\]](#).

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

[Koht], [kuupäev]

Euroopa Parlamendi nimel
president
[...]

Nõukogu nimel
eesistuja
[...]

ILISA

IV lisa punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. MOOTORI- JA TRAKTORITOOTJATE TEGEVUS

1.1. Välja arvatud III A etapilt III B etapile ülemineku perioodil taotleb traktoritootja, kes soovib kasutada paindlikkuskava, oma tüübikinnitusasutuselt luba tellida otse või allhanke korras oma mootoritarnijatelt kahe piirväärtuste etapi vahelisel ajavahemikul punktides 1.1.1 ja 1.1.2 osutatud koguses mootoreid, mis ei vasta kehtivatele heite piirväärtustele, kuid millel on eelmise piirväärtuste etapi tüübikinnitus.

1.1.1. Paindlikkuskava raames turule viidavate mootorite arv ei tohi üheski mootorikategoorias ületada 20 % kõnealuse kategooria mootoritega traktorite aastasest müüginahust asjaomase traktoritootja puhul (arvutatud viimase viie aasta keskmise müügi põhjal ELi turul). Juhul, kui traktoritootja on turustanud ELis traktoreid vähem kui viis aastat, arvutatakse keskmine müük selle ajavahemiku alusel, mille jooksul asjaomane tootja on ELi turul traktoreid turustanud.

1.1.2. Alternatiivse võimalusena punktile 1.1.1 võib traktoritootja taotleda luba, et tema mootoritarnijad saaksid paindlikkuskava alusel turule viia kindla arvu mootoreid. Üheski mootorikategoorias ei tohi mootorite arv ületada järgmisi väärtusi:

Mootori kategooria (kW)	Mootorite arv
19–37	200
37–75	150
75–130	100
130–560	50

1.2. III A etapilt III B etapile ülemineku perioodil taotleb traktoritootja, kes soovib kasutada paindlikkuskava, oma tüübikinnitusasutuselt luba tellida otse või allhanke korras oma mootoritarnijatelt kahe piirväärtuste etapi vahelisel ajavahemikul punktides 1.2.1 ja 1.2.2 osutatud koguses mootoreid, mis ei vasta kehtivatele heite piirväärtustele, kuid millel on eelmise piirväärtuste etapi tüübikinnitus.

1.2.1. Paindlikkuskava raames turule viidavate mootorite arv ei tohi üheski mootorikategoorias ületada 50 % kõnealuse kategooria mootoritega traktorite aastasest müüginahust asjaomase traktoritootja puhul (arvutatud viimase viie aasta keskmise müügi põhjal ELi turul). Juhul, kui traktoritootja on turustanud ELis traktoreid vähem kui viis aastat, arvutatakse keskmine müük selle ajavahemiku alusel, mille jooksul asjaomane tootja on ELi turul traktoreid turustanud.

1.2.2. Alternatiivse võimalusena punktile 1.2.1 võib traktoritootja taotleda luba, et tema mootoritarnijad saaksid paindlikkuskava alusel turule viia kindla arvu mootoreid. Üheski mootorikategoorias ei tohi mootorite arv ületada järgmisi väärtusi:

Mootori kategooria (kW)	Mootorite arv
-------------------------	---------------

37–56	200
56–75	175
75–130	250
130–560	125

- 1.3. Traktoritootja lisab tüübikinnitusasutusele esitatavale taotlusele järgmise teabe:
- a) selliste etikettide näidis, mis kinnitatakse igale traktorile, millele on paigaldatud paindlikkuskava alusel turule viidud mootor. Etikettidel peab olema järgmine tekst: „TRAKTOR nr... (traktori järjekorranumber) kokku ... traktorist (asjaomase võimsusklassi traktorite koguarv) MOOTORIGA nr ... TÜÜBIKINNITUSEGA (direktiiv 2000/25/EÜ) nr...”, ning
 - b) mootorile kinnitatava lisamärgise näidis käesoleva lisa punktis 2.2 osutatud tekstiga.
- 1.4. Traktoritootja esitab tüübikinnitusasutusele kogu teabe, mis on seotud paindlikkuskava rakendamise ja mida tüübikinnitusasutus võib nõuda otsuse tegemiseks.
- 1.5. Traktoritootja esitab iga kuue kuu järel tüübikinnitusasutusele igas liikmesriigis, kus traktorit või mootorit turustatakse, aruande tema kasutatavate paindlikkuskavade rakendamise kohta. Aruanne peab sisaldama kumulatiivseid andmeid paindlikkuskava raames turule viidud mootorite ja traktorite arvu kohta, mootorite ja traktorite järjekorranumbreid ning loetelu liikmesriikidest, kus traktor on kasutusele võetud. See kord jätkub seni, kuni kasutatakse paindlikkuskava.”

**FINANTSSELGITUS ETTEPANEKUTE KOHTA, MILLE MÕJU EELARVELE PIIRDUB
AINULT TULUDE POOLEGA**

1. ETTEPANEKU NIMETUS:

Ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiivi 2000/25/EÜ paindlikkuskava alusel turule viidavaid traktoreid käsitlevate sätete osas

2. EELARVEREAD

Peatükk ja artikkel: Ei kohaldata

Asjaomaseks aastaks eelarves ettenähtud summa:

3. FINANTSMÕJU

Ettepanekul puudub finantsmõju

4. PETTUSEVASTASED MEETMED

Ei kohaldata

5. MUUD MÄRKUSED

Puuduvad